

Igl fegl pèrs : drama an 5 acts

Autor(en): **Casanova, Leonhard**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Annalas da la Societad Retorumantscha**

Band (Jahr): **16 (1902)**

PDF erstellt am: **26.04.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-183635>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

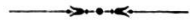
Igl fegl pèrs.

Drama an 5 acts

de

Sr. Leonhard Casanova.

Deditgia agls Giovens de Salouf.

1901.

Persungas.

Eleazar, igl bab.

Camillus }
Aser } fegls.

Jabel, en serviaint.

Jona, en serviaint ed amei d'Aser.

Laban, marcadant ed amei della tgesa.

Mamuka, marcadant ed amei d'Aser.

Zekur }
Arfanez } servants de Mamuka.

Blessarib }
Kurkan } sacerdots de Molok.

2 sclavs de Molok.

2 serviaints d'Eleazar.

Musicants ed en domber ameis della tgesa.

I. Act.

1. Scena.

Ena stanza an tgesa d'Eleazar.

Jabel ed Eleazar. (Eleazar scalegna, e Jabel antrescha).

Jabel. Vous vez clamo mè. Tgé giavischa igl mies signour?

Eleazar. Tedla, igl mies tger Jabel! Ja va ena tgosà, la cala ia less confidar a tè. An dus deis vainsa nous las calondas de Chischleu. Chel dé complanescha igl mies feigl Aser 20 onns e davainta maioren.

Jabel. Dia banadescha igl feigl digl mies signour, sena-cheigl tg'el veiva dei e seia ventirevel sen tera.

Eleazar. Cheigl è er igl mies pi cordial giavisch; ia vign a ruier instantamaintg e ferventamaintg Dia, tgi el exaudescha chel. Igl mies intent è dantant da festivar chel evenimaint an familia cun ena gastareia. Per chella raschung giavisch ia, tgi te fetschas las necessarias preparaziungs. Nigna pompa, ma da cor, scu cheigl tgi gl'è adegna nia prattitgia an tgesa d'Eleazar.

Jabel. Scu tgi plai agl mies signour; ma cura duess chella gastareia avoir lia?

Eleazar. An otg deis. Anveida igls paraints, partgé igl mies desideri è, d'avoir chels tots chel dé a meisa cun mè.

Jabel. Igl voss servaint vign a far tot, scu vous vez detg. Dantant, schi fiss lubia agl voss servaint de far ena remarca.....

Eleazar. Tschantscha, tschantscha Jabel! Te ist per mè plé tgi angal en servaint. Te ist igl mies amei, ed ia sa, tg'igls ties cunsegl en dictos della carezza, tgi te ast ancunter mè e la mia familia.

Jabel. Damai tgi vous lubiz, schi tatlè igl partratg, tgi è nia a mè. Curtgi Camillus igl voss ampremnaschia....

Eleazar. Va schon tgapia, tgé tgi te levas deir, anzi ia veva pravadia chegl. Te volt deir, tg'ia vegia ordino nigna festività, cura tgi Camillus è davento maioren; schibagn tgi chel vess merito chegl tras igls sies excellents deportamaints, e parchegl seigl betg conveniaint de far en excepziung cun Aser.

Jabel. Vous vez angivino igl mies partratg.

Eleazar. Tger Jabel, gea, sell' amprema vista para chegl ena malgista prefarentscha. Ma varda! En bab, igl cal ò l'obligaziung d'edutgier igls sies unfants, stò piglier differentas tgosas an igl e far chint cun tschertas circumstanzas, las calas oblieschan el de piglier ena direcziung pitost tgi en'otra. Ia va ponduro la tgosa madeiramaintg, e sch'ia ma va resolvia de far per Aser chegl, tg'ia va betg fatg per Camillus, schi va ia gia an igl igl bagn de l'egn e de l'oter, scu er igl avantatg dell'antira familia. Cugl taimp vignst te ad ancanoscher migler la fegn e meira de chest igl mies operar.

Jabel. Ia respectesch la sabientscha digl mies patrung. Dia ò do a vous gronda prosperità

Eleazar. Ma er bleras adversitads; ma igl sies nom seia banadia an vanteira ed an svanteira. Chivé vign en om. Veist lò sot chel pommer da fics? Chegl è franc Laban, tgi vign da Jerusalem. Tger Jabel, vò ed ordinescha la tgosa, scu ia va detg.

Jabel. Scu vous giavischez igl mies signour. (El vò.)

2. Scena.

Laban ed Eleazar.

Eleazar (giond ancunter a Laban). Dia banadescha tè, igl mies tger Laban! O seias bagnnia! (anbratscha el).

Laban. Igl Signer seia cun tè, igl mies carissim Eleazar e cun igls ties fegls!

Eleazar. Reivas gist da Jerusalem?

Laban. Gist chest mument. Ja va laschea igls mies servaints cugls camels dasper la funtanga d'Ischaz e sung curria secò, per vurdar, scu tgi vò cun tè ed igls ties fegls, Camillus ed Aser; partgé vous ischas la consulaziung e la legreia digl mies cor.

Eleazar. Angraztg, igl mies amei, angraztg! O, tgé legher-maint ègl per mè da veir tè!

Laban. E cu vògl? Cu ta cattas te?

Eleazar. Culla sanadat vògl discretta maintg bagn.

Laban. Ed igls ties fegls?

Eleazar. Er chels èn, Dia seia ludo, sangs. Camillus è adegna igl madem, bung ed obadevel.

Laban. Ed Aser vign a suandar igl exaimpel digl sies frar pi vigl.

Eleazar. Ia vi sperar segl avigneir.

Laban. Cu? O Aser forse do a tè disgosts? El el betg plé la tia consolaziung, scu chegl tg'el era pi bôt. Tschantscha, igl mies bung Eleazar, tschantscha!

Eleazar. Tgé volt, tg'ia scheia? Te ast angivino. Aser n'è betg plé carin ed amabel, scu chegl tg'el era; grevas mancanzas ed errors èn betg nias avant; ma te sast, tgi tgi è malfidevel aint igl pac, davainta cugl taimp er malfidevel aint igl bler. Tger Laban, tgé disgratzga! Tgé disgratzga! Tgé freida è betg la mort della mia consorta stada per nous tots, ma spezialmaintg per Aser. Ella cunascheva igl sies character e saveva gudagner igl sies cor, partgé el ò en bung cor. Ma d'ensatgé taimp annò parigl a mè, tg'el vegia pèrs l'amour per la tgesa paterna. Fatsch ia cun la bunga, schi ò el mella stgisas ed ampurmetta tot bung, ma tot ampurmischungs all'aria; fatsch ia cun la mala e dolz angal pac la vouch, schi observa, scu tg'igl sies cor s'inflammescha de rabgia. A! I para a mè, tg'ensatgi vegia samno zarclem aint igl cor digl mies Aser.

Laban. Bun amei, scatscha tals partratgs! Aser canoscha anc betg la veta; el ò nigra experientscha, ma la carezza d'en bab pò bler.

Eleazar. Ma danonder dareiva chella differenza tranter Camillus ed Aser? Ja fiss igl pi ventirevel bab, sch'ia vess betg chel displascheir. Dantant metta la mia fidanza sen Dia. Ia vi far tot per gudagner Aser. Culla buntad vigl'ia tschartger de omger igl sies cor. Dumang complanescha el 20 onns e davainta maioren. Chel legrevel evenimaint vigl'ia festivar an familia; ia va schon ordino tot. An otg deis dung ia en past an mia tgesa. Te, tger Laban, dastgas er betg mantger tar chel.

Laban. Cun grond plascheir acceptescha l'invitaziung.

Eleazar. Aser mossa inclinaziung pigl negozi; parchegl less ia confidar el a tè. Peglia el siva la festa cun tè a Jerusalem ed a Joppe. Aint igls ties mangs è el pi bagn pertgiro tgi ainten igls mies agens; chegl è la mia ferma persvasiung.

Laban. Ia angraztg a tè per la tia fidanza. Ia vign a far tot igl mies]pussebel per far ôr dad el en capabel marcadant. Er igl mies feagl ò sa deditgia a chella clamada ed ò sa pratitgia an chella excellent. Chel sò er prestar bungs sarvetschs ad Aser. Ia spèr, tg'els vignan a daventar inseparabels ameis.

Eleazar. Chegl è er la mia speranza. Igls lioms della pi intima amiceztga, tgi uneschan igls babs, duessan er uneir igls fegls.

Laban. (vurdond ancunter la porta). Cò vign ensatgi; ia saint pass.

3. Scena.

Camillus, Eleazar e Laban.

Camillus (antrond cun legreia). Igl mies saleid, tger bab! Bundé, signour Laban.

Eleazar. La pasch seia cun tè;

Laban. Igl Signer seia cun tè, igl mies bung Camillus.

Camillus. Tschent onns ègl prest, tg'ia vei betg plé vous. Cant aveisas va ia spitgia sen la vossa visita!

Laban. Angraztg igl mies tger Camillus per igls ties compliments.

Camillus. Ma ossa stez vous per en taimp cun nous a Lidda?

Laban. Scu igl solit. An en meis stò ia esser a Joppe, partgé alloura parta egn digls mies bastimaints per Siracusa.

Camillus. Vous ischas adegna fatschento.

Eleazar. Nous vessan tignia tè schi gugent per en pèr meis tar nous.

Laban. Vous ischas mengia bungs. Ma igls mies affars en tals, tg'ia stò far chint cugl taimp. Ossa vign ia tagls mies famegls per gidar scarger la marcanzeia. An en pèr ouras sung ia puspé anavos.

Eleazar. Sen bung saveir Laban.

Camillus. Dia vous pertgira! Sen prest saveir. Tger bab, partgé ischas vous oz usché trest?

Eleazar. O igl ties igl chegl schon observo? Saptgas, igl mies tger Camillus, la spegna, tgi ponscha igl mies cor, è Aser. Ancanoschas betg, scu el sa meida dé per dé?

Camillus. Bagn, ia va catto er ia, tg'el n'è betg plé, scu chegl tg'el era en'eda.

Eleazar. Gl'è betg dadei, tg'el ò piglia chella iglida stgira, chel far e demanar sprezzont e superb.

Camillus. El è adegna ord tgesa.

Eleazar. Duront gl'antir dé vò el a tgatscha.

Camillus. E Jona è continuadamaintg siva el. Jona para a mè en po suspectous.

Eleazar. Jona è betg sulet; ah, igl inamei è antro an mia tgesa.

Camillus. Tgi managez vous?

Eleazar. Varda, igl mies bung Camillus, igl valanavot, tgi ò ruino igl mies Aser, è Mamuka.

Camillus. Pussebel?

Eleazar. Gea, Mamuka, chel misirabel ò angano mè. Ia vess mai cartia . . . Sè per mè spir compliments e bels plets . . . e davos des . . . ?

Camillus. Ma el ò affecziung per la nossa tgesa.

Eleazar. Gea, cun la bucca.

Camillus. El posseda scazis inmens a Babilonia; sanc roial corra tras las sias avagnas.

Eleazar. Ia ma feid zont pac della retgezza, tg'è usché dagliunsch. E schi el è usché retg, scu el dei, partgé è el nia cò a Lidda? Partgé giolda el igl mies or, la nossa ospitalità. All'antschatta tschantscheva el d'Atena, tg'el viglia sa render lò per fittar igls sies studis linguistics; ma i para, tg'el vegia paca voluntad de parteir per Atena, igl martgea digls bels arts.

Camillus. Dantant, ad Aser va ia giò santia, scu el ò do bunas admuniziungs. L'oter dé, cura tgi Aser è sto en po mal-pardert ancunter vous, ò el admunia el e tschantschea digl respect, tg'ins seia obliia visavi ad en vigl bab. El ò allego igl exaimpel de Tobias e purto blers texts ord la sontga scritgira.

Eleazar. Betg tot chegl, tgi targlischa, è or. Factum ègl, tgi siva, tgi Aser vò anturn cun Mamuka, ò el tot sa mido. El è davento indifferent ed arrogant. Damai, tgé scola vign el ad

aveir do ad el Daplé, dei a mè, partgé mossa Mamuka tanta carezza e premura per igls fegls, ma nigna per igl bab. El fui da mè, scu sch' el vess ena terribla tema della mia persunga.

Camillus. Vous dasdez an mè tscherts suspects.

Eleazar. Nous lagn, gea, stuagn neir agl cler e zvar anc oz. Ia fatsch neir Aser e dacler ad el las mias intenziungs an risguard la sia futura carira. A Mamuka dainsa nous igl paxtecum culla declaraziung de mai plé turnar an nossa tgesa; seian igl sanc, tgi corra tras las sias avagnas, anc schi nobel, e la retgezzas, tg' el posseda a Babilonia, anc usché grondas. Te vast dantant, tschertgas Aser e magnas el cò tar mè. Dei ad el, tg'ia igl spetga cun tot la carezza e premura d'en bab.

Camillus. Bab, ia vign. (Vò.)

Eleazar (sulet). Ia carezz e tem — gea, ia tem, parchegl tg'ia carezz. Igls unfants èn en prezious scazi, igl cal Dia ò deponia aint igls mangs digls genitours. Nous vagn l'obligaziung de pertgiral e de conservar chel. — Ma sch'igl inamei ruigna u angola chel scazi? Avant igls carstgangs sung ia forsa perstgiso, ma tgi perstgisa mè avant Dia? Gl'è veir, la cunzenztga inculpescha mè betg d'ena neg-ligentscha; ia va fatg chegl, tgi va savia. — Ia va tramblo e vigilo da dé e da notg; va dulzo igls mies mangs tar Dia e dumando ed imploro igl sies agid Ma tgi sò, schi Dia, igl cal perscrutescha igls cors, ò betg catto tar mè en po d' flevlezza ed orva carezza? Ah, chel partratg! . . .

4. Scena.

Camillus, Jabel ed Eleazar.

Camillus. Aser è betg an tgesa.

Eleazar. Noua èl ia?

Jabel. Ia va via giond el giuador cugl balester. — El vign ad esser ia a tgatscha.

Eleazar. Era el sulet?

Jabel. Jona era cun el.

Eleazar. Ed ò el detg navot, noua tg'el geia?

Jabel. Betg en pled. El era tot curious, trest e malcuntaint.

Eleazar. Curious, trest e malcuntaint. — Ma tgé pudeva contristar el oz, tgi è per el en dé da festa.

Camillus. Forsa spitgiv' el schon ier seira en regal per la festa dad oz.

Jabel. Schi gl'è lubia ad en serviaint de tschantscher

Eleazar. Tschantscha.

Jabel. Ier seira è Mamuka partia. Prubabel ò la partenza de chel bun amei contristo el.

Eleazar. Mamuka è partia? Fiss chegl veir!

Jabel. Scu ia va santia, è el ia ainten igl desiart de Zif per lò manar ena veta d'eremit.

Eleazar. Mamuka eremit?

Camillus. En usché nobel signour sa retratg dagl mond per manar ena veta eremitica cugls eremits de Zif? El è tut-tegna betg chel scroc, scu chegl tgi vign detg.

Jabel. Schi gl'è veir, tg'el è ia a Zif.

Eleazar. Te ast raschung. Tschertas tgosas stò ins veir, avant tgi creir. Ia smign navot da bung. Nous dastgagn betg perder taimp. Jabel, vò aint igl gôt siva igl fluss sé, anfignen tgi te cattas Aser e magna el dabot tar mè. E te Camillus vegias betg per mal, schi te tgapeschas anc betg igl muteiv de chella gastareia. (Tots von).

5. Scena.

(En plaz liber ainten en gôt de pegns e lareschs).

Aser cugl balester e Jona.

Aser. El ò detg, tg'ia duess esser allas 9 agl lia solit dasper la punt de lenn. Ia sung cò; ma el, igl mies tger amei, n'è anc betg rivo.

Jona. Ma el vot bagn a vous, tger patrung, e parchegl dastgez vous betg avoir per mal, sch'el è betg cò sella minuta.

Aser. Ia sa, tg'el vot bagn a mè, e nous niron ad esser ventirevels ansemen; chegl è la mia ferma persvasiung. Tut-tegna saint ia mintgatant ena tscherta inchietezza.

Jona. Ha, ha — ha — inchietezza; ma partgé?

Aser. I vign ad esser en affect della nova interpresa. Bاندunar la patria, mies bab, mies frar, igls mies vigls ameis, la mia tgesa paterna, la fossa della tgera mamma; ma seigl, tg'è

tgi vot, ia sung ossa fermamaintg decidia. Ia sung betg plé en unfant. Igl pled, tg'ia va do a Mamuka, vign ia a tigneir.

Jona. Ischas vous catter pass d'avent della tgesa paterna, schi svanescha l'ancreschadetgna, la tristezza, la malancuneia; l'amabla cumpagnia de Mamuka e digls sies cumpogns niron a far amblidar vous parfign l'existenza de Lidda.

Aser. Te ed anc catter serviaints niz cun mè a Babilonia. Mies bab vign bagn a vuleir dar a mè Jabel scu cumpogn de viada; ma Mamuka vot gliout giovna, legra, mez ord cadagna scu te.

Jona. Ia vign mai a bandunar igl mies patrung Aser.

Aser. Te vignst er betg a t'anriglar; nous lagn gudeir la veta, e raccoltar las flours, schidei scu ellas floreschan (savulvond vei el neir Mamuka). O! cò vign Mamuka. (Jona vò).

6. Scena.

Aser e Mamuka.

Mamuka. Aser!

Aser. Danonder vignst te; ist forsa schluito ord las creplas?

Mamuka. Ia durmiva ainten la sumbreiva de chellas tgalias lò, igl voss raschina ò dasdo mè. Ossa sung ia cò per combinar cun tè igl noss plan de partenza, partgé ia spèr, tgi te vegias betg mido meina e stettas tagl pled, tgi te ast do.

Aser. Gea, ia va ma resolvia. Ia vign cun tè a Babilonia.

Mamuka. Bravo! Bravo! Ia saveva, tgi Aser seia en bung e fidevel amei (anbratschond Aser). Te ist la mia consolaziung, la mia speranza, la mia vanteira! Nous ischan inseparabels.

Aser. Semper ameis.

Mamuka. Anfignen la mort! Tgi tgi ò plascheir de star a Lidda e neir de meffa, duess angal star; nous giagn a Babilonia. Lò lainsa ans diverteir e galdeir la veta e d'aventar erimits. rei dadot.)

Aser (riond). Gea, erimits de Zif

Mamuka. Jabel ò cartia. — L'antira notg va ia stuia reir londergiu. Chel crei fermamaintg, tg'ia seia ossa ainten igl desiart de Zif e fetscha panatenztga sur digls mies putgeas, ha . . . ha . . . ha —. Ia? Noua èn igls mies putgeas? O, tgé tapalori, de creir, tgi Mamuka vegia viglia de d'aventar eremit.

Aser. Chegl è sto en famous spass. Ma cura partinsa per Babilonia?

Mamuka. An otg deis.

Aser. An otg deis? Chegl para a mè en po spert.

Mamuka. Pi dei savainsa nous betg spitgier. Ia vign gist dagls mies ameis. La caravana è giò parageda e spetga angal sen tè: 300 camels e 50 tgavals cargeas cun marcanzeia, 90 passagiers, igls pi leghers giovens de Lidda, Rama e Joppe, la migldra societad digl mond. La legreia vign a riger sen tot igl noss viada. Sainza lungurela e sainza fadeia rivainsa nous a Babilonia. Lò spetgan igls oters ameis sen nous ed alloura, tgé festa! Tgé legreia! Te ast anc via navot digl mond; te ist giò mai nia ord chel trest nia de Lidda. A Babilonia cattas te en nov mond; lò sò ins sa diverteir. Sublims monumaints, grondiousas funtangas, taimpels de tottas divinitads digl mond, l'egn pi bel tgi l'oter. Chel de Bal è ensatgé extraordinari. La curt digl rètg a Babilonia è en veir paradis; ia va lò libra antrada; partgé ia dareiv della schlattagna digl rètg Salmanasser. En' éda agl meis dastg ia giantar cugl imperatour e dastg piglier cun mè igls mies pi tgers ameis. Te dastgas er neir cun mè. Pir alloura vignan igls ties igls a sa darveir, e te vignst a veir, cant bi ed amparnevel, tgi gl'è da star segl mond. Gastareias, teaters, concerts, balls, divertimaints sainza fegn vignan lò a delectar igl ties cor. Lò cattas te igls pi parderts omens: professors, pictours, musichers, filologs, filosofs, matematichers, astronoms, artists, atlets, oratours, poéts, dramatichers — la societad la pi elegida digl mond. A Babilonia ins canoschigl betg la malancuneia. Nigna tristezza, nigna tema della mort disturbescha e torbulescha la continuada legreia. Lò è la veta, la sanadat, la belezza, gea, tot chegl, tg' il cor desiderescha. A Babilonia! A Babilonia, carissim Aser, lò spetga tè igl veir parveis.

Aser. Gea, a Babilonia! A Babilonia! Carissim amei Mamuka.

Mamuka. Ameis ischans nous, ameis lainsa nous esser e rastar an parpeten. Vè nò ainten la bratscha digl ties pi sincer e tger amei! (anbratscha Aser).

Aser. Semper ameis, anfignen la mort!

Mamuka. Apropo, ast rigulo las fatschendas cugl ties vigl?

Aser. Ia va anc detg navot ad el, ma el smigna schon ensatgé.

Mamuka. Chels vigls èn adegna plagns suspects, adegna plagns tema, tgi la salvaschigna savess mitschier ord las greflas. Ma te seias om! Te ist giò en om; partgé te ist oss maioren ed ast da star sot a nign plé. Chels vigls lessan, tgi tot gess siva la moda viglia, e tg'igls giovens de 20 onns faschessan enc tarmagls scu igls mattatschs de 5 e 6 onns.

Aser. Ia vi galdeir la libertad e vi er, tgi mies bab detta a mè igl mies patrimoni. Tgé manegias, sò el snaer chel a mè?

Mamuka. Mai plé! Te ast giò complania 20 onns. Ties bab stò sbursar a tè chindesch mella talents d'or. Chegl è ena bela somma.

Aser. Chindesch mella talents d'or! Sast te chegl positiv?

Mamuka. Ia canosch fitg bagn igl patrimoni de ties bab. Ia sa, cant tgi el posseda an vegnas e pros. 10 mella talents ò el an tgesa; daplé posseda el igl casti de Sabac cun tot igl fons gliunsch anturn.

Aser. Ma te ist informo de tot!

Mamuka. Te ist igl pi retg mat de Lidda. Ma dò bagn adatg, tgi ties bab angiona betg tè, tg'el retigna navot digl ties fatg. Chindesch mella talents d'or stò el dar a tè e betg en rap damanc. Betg seias chiet, anfignen tg'el n'ò betg at paea chegl, e betg laschat aint de far convenziungs u contracts.

Aser. Va ia la mia roba, schi sung ia en veir prezza.

Mamuka. E dasper la roba anc las pi belas calitads spiritalas e corporalas. Te ast talent, ast galdia bunas scolas; ist pardert, sang e robust, spert e bel. Tge volt te anc daplé? Ties frar sò bagn star a tgesa cugl vigl. El è giò naschia per far igl pour. Tot igl sies interiour, tot igl sies exteriour, tot la sia maniera è chella d'en veir pour. Tgea ò el egn de strom; pardert è el presapac scu en asen da somma, bel scu igl signour Orangutang ... hi ... hi ... hi —.

Aser. E tuttegna ò el adegna la prefarentscha; mies bab è tot per el.

Mamuka. Similis simili gaudet. Chegl vot deir an bung rumantsch: mintgign tschertga de sies pêr. Te stost avoir oters ameïs, oters frars. Ia va diversas gedas tschantschea sur de tè cun igls mies ameïs. Els son betg admirar avonda igl ties antaletg schi profond, igl ties spirt schi veiv, igl ties front schi scuvert, igls ties igls schi clers, igl ties pass schi lev. Cant

aveisas spetgan els sen chel dé, noua tg'els dastgan tè anbra-tscher e numnar tè igl sies amei.

Aser. Avonda Mamuka! Lainsa betg eir ansemen tar mies bab?

Mamuka. Noua? An tgesa teia? Te sast, tg'ia va pitschen tschaffen e plascheir de neir an tia tgesa. I savoirà lò mengia fitg de sontgadat, e chegl dat a mè segl tgea. Ia vei er betg aint igls basigns ded eir tar ties bab; chel sò sez neir tar nous u sò far clamar nous. Gea, el ò giò tarmess cò Jabel per tschar-tger tè

Aser. Cu sast te chegl?

Mamuka. Ia vei el.

Aser. Noua, ia vei nign?

Mamuka. Veist chigiu davos chella tgesa?

Aser. Ma cu pòss ia veir tras las pareis?

Mamuka. Te vignst prest a veir el compareir; ia saleid tè dantant.

Aser. Te bandungas mè?

Mamuka. Avant tgi Jabel reiva. I fiss betg convenient de star e tedlar segl voss raschina.

Aser. Ma te pudessas

Mamuka. Adia! Stò bagn! Ia vign tagls mies ameis, tgi sa preparan tar la partenza. Sen bung saveir dumang cò an chest madem lia.

Aser. Anc en pled.

Mamuka. Na, ia stò eir. Ambleida betg chegl, tg'ia va detg. (vò).

Aser. Noua è el ia? Cu tg'el è spert, chel Mamuka, e tgé carezza, tgi el ò per mè. Antras el vign ia ossa ancunter ad en amparnevel avigneir. Giò da lung taimp annò givischiva e desiderava ia en tal amei, e la fortuna ò mano chel tger Mamuka a Lidda. Ia fiss igl pi grond tabalori digl mond, sch'ia gess betg cun el. — Na, na, chegl vign mai a daventar. Mies bab duess pir bargeir, sa lamentar e far smanatschas, ia va ma resolvia. Davent, davent a Babilonia! Co vign Jabel. Curasch Aser! Ossa antscheva la battaglia per tè; ma survantscheida chella, spetga mè igl applaus digls mies ameis e la libertad. Gea, la tgera libertad a Babilonia!

(La tenda croda).

II. Act.

(Sala, meisa preparada per la gastareia).

1. Scena.

Camillus, Jabel e Jona (tgi preparan la vaschela e butteglias).

Camillus. Jabel !

Jabel. Tgè giavischa igl mies patrung ?

Camillus. Ja crei, tgi vous pudessas tralascher las preparaziung per la gastareia; partgé probabel vògl tot an navot.

Jabel. Pussebel ?

Camillus. Aser è da ples ouras annò scomparia. Ins tema parfign, tg' el vegia schon banduno Lidda; e duess el er anc esser cò, schi è el talmaintg disponia, tg' el ò pac tschaffen de far festa cun la familia.

Jabel. Ed ò igl bung bab pudia effectuar navot ?

Camillus. Giò avant otg deis ò igl bab tschartgea, de persvader Aser de scatscher igl partratg ded eir a Babilonia. Cun larmas ò el supplitgia d'angal betg sa fidar de Mamuka, de betg caschunar ad el en tal disgost ainten igl sies vigls deis ; ma anfignen ossa ò el pudia avoir nigns oters plets ded' Aser tgi chests : Dò a mè la mia ierta, dò a mè igls mies 15 mella talents d'or. Ia vi tot.

Jabel. E Mamuka ?

Camillus. Chel misirabel scroc ! Chel è la colpa de tot mal ; la sia arivada a Lidda ò purto an nossa tgesa la discordia e la svanteira.

Jona. Sch'el fiss cò chel valanavot, schi less ia mussar ad el de neir ainten ena tgesa e disturbar la pasch d'ena familia schi bunga.

Camillus. Ia canosch igl scroc. Gist te Jona miritessas de neir mess an parschung e fraslo cun tortas badogn.

Jona. Ia ? Tgè mal va ia pomai fatg ?

Camillus. Saptgas, igls ties patrungs èn bagn informos. Els son tot, ma mengia tard. Dantant schi Aser parta, schi vast er te cun el scu fidevel cumpogn e dègn serviaint d'en tal patrung.

Jona. Ia crei, tgi sch'ia prestesch agid ad en gioven in-experimento per preservar el dagls privels digl mond, schi è chegl igl operar d'en bung e fidevel serviaint e betg d'en scroc.

Camillus. Igl ties agid ed igls ties bungs cunsegls òn purto chels bels fretgs. Ma sur de chegl ruschanainsa nous en'otr'eda.

Jona. Pardunè signour patrung! Vous vez tutgia mè segl veiv; ia less gurent saveir igls voss suspects.

Camillus. Jabel, vò giun sala e ratscheva igls giasts. Ia vign tagl bab, tgi ò tant da basigns, tgi entsatgi igl assista ed igl consolescha an chest trest mument. (Vò).

Jabel. E te Jona fetta de metter meisa! (Vò).

Jona (sulet). La gastareia vign betg tignida; na, na, chella vò an ava. Cò vignigl schon d'òtg deis anno fatg grondiousas preparaziungs per festivar igl dé, tgi Aser davainta maioren; ma chior aint igl gôt e chigiu dasper la riva della mar ègl schon daples emdas nia decreto e preparo la partenza per Babilonia. Mamuka ceda betg. Mamuka! Chel om ò ena forza terribla sur da mè. Per plascheir a Mamuka va ia tradia igl mies migler patrung Eleazar; ma tgé amporta chegl? Perd ia forza ensatgé? Anzi, Mamuka ò siaro mè, tgi la mia furtegnia seia fatga. El paia mè cun or mintga sarvetsch, tg'ia prestesch ad el. A Babilonia spetgan mè retgezzas immensas. Aser è gioven e sainza experientscha. Ia sa manar el pigl nas, scu vi, partgé el sa feida de mè; ia vi ma profitar de chella bela e favorevla occasiung. Sainza dubi vign el a destinar mè pigl sies cassier, ed ia fatsch, scu chegl tgi tot igls cassiers fon. (tschertga d'angular).

2. Scena.

Jona e Mamuka.

Mamuka. Jona! Jona!

Jona. Mamuka! Vous cò? Dèt bagn adatg, tg'igl patrung veia betg vous cò!

Mamuka. Per oz survign'el mè betg; ia sa, noua tg'el è chest mument. Tedla! Ia stò confidar a tè ensatgé e va basigns digl ties agid.

Jona. Cun tgé sa ia sarveir?

Mamuka. Igl vigl tschertga de surmanar Aser cun ampurmischungs, ed ia va tema, tg' el sa lascha igl davos anc surplidar.

Jona. E tgé givischez vous da mè?

Mamuka. Te stost absolutamaintg tschartger d'impideir la proiectada gastareia. Partgé reusseschigl de tigneir chella, schi è Aser betg plé mia, e la caravana stuess parteir sainza el. Persa chest'ocasiung, nissans malmanevel a survagneir Aser plé ainten igls noss mangs.

Jona. Angal Aser sò impideir la gastareia.

Mamuka. Aser sa lascha tschorventar e surplidar digl vigl e de chel sontget Laban. Ier antschaveva el schon a baluccar ed ò quasi ampurmess de betg eir a Babilonia. O, sch'ia vess savia tschantscher cun el; ma schon dus deis lascha igl vigl betg eir el ord tgesa ed ò continuadamaintg drizzo igls sies igls sen el; partgé el sò; parteida tgi è en'eda la caravana, è igl privel passento.

Jona. E savess la caravana betg refereir la sia partenza?

Mamuka. Chegl è betg pussebel. Fissigl sto pussebel, schi vess ia fatg chegl, avant tgi santeir igl ties cunsegl, asen tgi te ist. Te ast da sarveir a mè e betg da dar cunsegl. Ast tgapia?

Jona. Pardunè e cumandè!

Mamuka. Peglia chest biglet e surdo el pi spert pussebel ad Aser, ma zuppadamaintg. Ast tgapia? Alloura, avant tgi la gastareia antscheva, clomas te giudor Aser allegond ena stgisa e magnas el giu dasper la porta digl iert. Lò cattas te dus tgavals, egn per el ed egn per tè. Tot a galop niz ainten igl gôt, noua tgi nous spitgagn sen vusoters.

Jona. Ed igl daners, igls 15 mella talents d'or?

Mamuka. Chels vignan pi tard. Igl vigl ò giò schon dumbro e turno e dumbro chels; ma ainten la speranza, tgi Aser vigna a rastar tar el, ò el chels mess puspè d'en mang. Dantant anc chesta notg reivan els ainten igls noss mangs. Te vasarossas.

Jona. Ia vign a far tot, scu chegl tgi vous vez detg.

Mamuka. Cò ast te ena amprova della mia rancunaschentscha. (Dat ad el en daner d'or ainten mang).

Jona. Angraztg Mamuka.

Mamuka. Bravo! I vign ensatgi. Dò a mè igl mang! (Mamuka strocla igl mang de Jona cun totta forza).

Jona (s'andulond). Ah! Ah! Vous smardatgez igl mies mang.
Mamuka. Fò navot. Adia! (Vò).

Jona (vurdond segl mang). Tgé stranscheida diabolica! I pareva, scu el less strubagler giu a mè igl mang. Cò vign Jabel.

3. Scena.

Jona e Jabel.

(2 serviaints, tgi portan matgs flours).

Jabel. Tgé ègl davento? Partgé ast te do bratgs?

Jona (confus). Navot, navot! Ena soptga è dada giu sen igls mies igls - giazla. Te sast, tgi chegl fò pagnas.

Jabel. Peglia chestas flours! (purschond ad el en matg).

Jona. Flours?

Jabel. Gea, partgé la gastareia ò lia. Aser è an tgesa. El era betg partia; ma angal sa ratratg ainten la sia tgombra. Laban igl ò catto lò, tg'el bargiva, ma migler disponia chesta dumang. Ia spèr, tgi nous seian ossa a riva. Igls anvidos èn rivos. Gea, parfign igls musicants èn nias per delectar las nossas ureglias cun las sias doltschas melodias.

Jona. Chegl legra mè zont fitg.

Jabel. Mintga fidevel serviaint duess naturalmaintg piglier veiva part ved legreia e tristezza della tgesa. Nò Jona! Chigiu spetga Camillus sen nous dus. Vea dabòt. (Els von).

4. Scena.

Laban ed Aser.

Laban. Nò Aser! Nò! Varda chest banchett è preparato per tè. Persvadet, tg'en bab, igl cal ordinescha ena festa ed anveida tots igls paraints per far a tè plascheir, vot betg mal a tè; e te volt disgustar en tal bab, en schi venerabel vigl? O, schi te savessas cant fitg tgi chel om vign stimo gliunsch gliunsch anturn. — A Jerusalem ins dovra angal numnar Eleazar per designier igl rètg digls galantomens. La sia firma giolda en renomé extraordinari. Ma dei a mè! Tgé speras te de catar

miglier da gliuns da cò? Deiam! Varda! Ia ma saint ventirevel mintg' e da, tg'ia vign cò. Cò catt ia pasch e pôss; cò less ia star adegna. E te, tgi te pudessas esser ventirevel per tia antira teva. Ast propa ta resolvia ded eir d'avent? Partgé raspondas te betg? Dei a mè, partgé te volt betg star plé cun ties bab? Tgé ò el fatg a tè? Plaigl a tè forsa betg plé de star a Lidda? Bung, schi sast te neir cun mè a Jerusalem, a Joppe. Ties bab è da chegl fitg cuntaint. Plai chel betg a tè?

Aser. Na, a Babilonia vigl ia eir.

Laban. A Babilonia!

Aser. Lò spetgan mè onours, plascheirs e retgezzas, las calas Jerusalem e Joppe e tots martgeas della Palestina ansemen son betg dar a mè.

Laban. Ma a Babilonia ist te tottalmaintg ester.

Aser. Lò va ia ameis e protectours. Chels dervan a mè la porta tar tottas retgezzas ed onours.

Laban. Te ta semgias, tger Aser. Creist te forsa, tgi a Babilonia corra igl or per la veias?

Aser. Na, el corra betg per las veias. Ma tgé vala pi bler, en po d'or u bungs e pussants ameis e protectours, tgi fon mè ancunaschaint cun las pi noblas e retgas familias, gea, parfign culla tgesa roiala.

Laban. Chels bungs e pussants ameis de Babilonia less ia gugent canoscher. Varda sen igls mies tgavels grischs e partratga, tg'ia tschantscha ord lunga experientscha fatga. A Babilonia èn igls Ebrears malvias e chintos navot. Mintga Ebrear stò lò sa zuppar u desimular igl sies origen. A Babilonia cattas te pitost la sclavareia tgi la libertad e la furtegnà. U cu sast te, tgi te creist an en sulet veir Dia, sperar ensatgé da bung d'en martgea, tgi è sfundro an l'idolatria, tgi assegia cun sprezz infernal igl Dia digls noss babungs.

Aser. Sch'ia va ma resolvia ded eir a Babilonia, schi sa ia partgé. Ia sa, tgé tgi fatsch. Ia canosch persungas de Babilonia, va tschantschea cun chellas, va piglia las mias informaziuns, ed alla finala sung ia nign unfant plé.

Laban. Te ist nign unfant plé; ma dantant crei ia d'aveir pi blera experientscha tgi te. Ia va viagia igl mond e canosch chel. Ia va amprandia de betg creir a tots chels, tgi sa dacle-ran pigls noss ameis, cunzont alloura betg, cura tgi chels am-purmettan bler.

Aser. Tgi sò scumandar a mè de far en' amprova? Vògl betg, schi sa ia la veia de turnar anavos. Ia va nigna tema, tgi geia betg.

Laban (vasond neir Camillus). O, cò vign ties frar Camillus.

5. Scena.

Aser, Laban e Camillus.

Camillus. Tger frar, volt te veiramaintg lascher nous tots ainten la dolour e promover la mort digl noss tger bab?

Aser. Superb! Duessan damai rastar tots a tgesa scu las glioirs ainten las sias tangas? Duess ia passar igls pi bels onns della mia veta cò tranter catter miraglias cullas meirs ed igls rats? Ia sung ossa maioren e sa tgé tgi va da far.

Camillus. Ma ia stung er a tgesa e ma saint zont ventirevel ded esser, scu tgi sung. Ia savess betg giavischier miglier.

Aser. Gea, parchegl tgi te ast nigns sentimaints generous e carezzas betg la libertad.

Camillus. Ia carezz la libertad; ma ia carezz er la pasch ed igl bagnstar della familia.

Laban. Bagn damai, schi te volt bandunar chests catter meirs, schi ast te ena bela occasiung de far chegl; ma partgé tanta prescha? Partgé leir an totta rabgia e furia fugeir, scu chegl tg'ins fui ôr d'ena tgesa, tgi è segl procint de sfratger ansemen?

Aser. Parchegl tg'ia va ossa ena bun'ocasiung.

Camillus. Gea, te ast ena bun'ocasiung ded eir cun de chels, tgi te canoschas betg, ded eir ancunter alla tia ruigna.

Aser. Aba! Ia canosch fitg bagn igls mies ameis. Chels òn do provas avonda, tg'els s'intaresseschan per mè.

Camillus. Gea, cun igls plds.

Aser. Igls omens de cor e character òn betg angal plds, ma ovras.

Camillus. Ah, igl bung cor, igl cor generous de Mamuka. Te creist, tg'els vegian en bung cor, chels misirabels g-lisners; ma igl bung cor de chels, tgi carezzan tè veiramaintg e tgi cunseglian per ties bagn, chel veist te betg. Laban chegl è en om de cor e de character. Chel dei a tè la verdat. Ia crei er ded avoir tant cor per tè scu chels vagabonds, tgi nign sò, da-

nonder tg' els vignan, e noua tg' els von. Te sast, cura tg' ia sung davento maioren, ins ògl fatg nigna festa solemna. Va ia parchegl forza gia anparmal? Anzi, ia mez va contribuia lo-tiers, senachegl tgi la tia festa vigna celebrada cun totta pompa pussebla. Ia va pusto igls musicants de Sichem e dus cuschiniers digl amprem hotel de Jerusalem; ia va cumpro igl vadel, igls pulasters ed igls fegns vegns della Grezia e chegl tot per carezza ancunter tè e per gudagner igl ties cor, la tia amour per la tgesa paterna.

Aser. Ia angraztg a tè persiva ma

Camillus. Tgé monta chel ma? Egl forza betg, scu ia va detg. Igls bungs cors cattas te cò an tgesa teia e betg chior aint igl gôt e chigiù dasper la riva della mar; e noss bab, chel amabel e venerabel vigl, ò el forza betg cor per tè? Ast te betg via las larmas, tg'el ò spons chels deis. Varda, cò vign el. Vò ancunter ad el, consolescha chel bung bab e dei ad el final-maintg chel pled, tgi sulet pò consolar el!

6. Scena.

Aser, Laban, Camillus, Eleazar e Jabel.

Eleazar. Ist cò igl mies tger Aser? Ist cò? Ia va tschar-tea tè per tot la tgesa anturn; partgé ia leva anc at salidar, anc anbratscher tè en'eda avant la tia partenza e deir a tè, schi te volt absolutamaintg esser ia: „Dia at pertgira“.

Laban. Na Eleazar, Aser vò betg davent.

Camillus. Fiss chegl veir!

Eleazar. Aser vò betg? E chegl veir, tger Laban? Ist te damai finalmaintg ia an tatez, saintas te finalmaintg compas-siung cun tè e cun mè? Tgé deist te Aser? Tschantscha, consolescha mè!

Aser. Ia va betg detg, tg' ia geia betg.

Laban. Ma te vignst a suandar igl noss supplitgier.

Aser. Sch'ia savess e pudess

Eleazar. Schi te savessas? Cu sast te chegl betg? Dapendigl forza betg da tè ded eir u de star? Tgi pò sfurzar tè de bandunar la tia tgesa paterna?

Aser. Nign sforza mè, ma sch'ia vign, schi fatsch ia angal adiever d'en dretg, igl cal nign sò piglier a mè, digl dretg de libertad.

Eleazar. Ist te damai en slav cò an tgesa de ties bab? Tgi è bagn pi liber tg'igl feagl digl patrung, agl cal manca navot, agl cal tots servan cun affecziung e reverenza? Ah, te creist de cattar pi gronda libertad tagls ties ameis, pover Aser. Partratga, tgi la sfarfatga libertad è nigna libertad, e tgi dat nigna mendra sclavareia, tgi veiver sainza observar nignas leschas, veiver scu slav dellas sias passiungs.

Aser. Calé en'eda cugls voss predas! Fatsch ia mal, tant mender per mè. Ia va ampurmess e sa absolutamaintg betg tschassar plé; ia va do igl mies pled, e chel è irrevocabel.

Eleazar. Tot è revocabel sen chest mond; ins dovra angal leir. Chigiù dasper la riva spetgan esters sen tè; chels son bagn eir sainza tè; ma cò spetgan ameis e paraints sen tè, tgi èn nias aposta per tè. An pacas ouras peglia la gastareia la sia antschatla. O, tgi navot possa disturbar la sontga legreia! Tger Aser, stò cò cun ties bab e cun ties frar, tgi vottan giò schi bagn a tè. Igl mies feagl, te vignst ad esser pi ventirevel tgi chegl, tgi te creist, schi te ta resolves de star cò. — Pon las mias larmas e las mias supplicas betg muentar tè? Bagn damai, t'inmagescha de santeir chest mument la vusch de tia mamma. „Aser, igl mies tger Aser, betg bandunga ties bab; betg fò ancunter ad el; caschunescha angal betg ad el en tal displascheir“.

Aser (sbassa il tgea e bragia).

Eleazar. Bragias igl mies feagl? (ambratscha el). Igl mies Dia, ia angraztg a tè. Te ast exaudia las mias flevlas oraziungs. Aser bandunga betg la tgesa paterna. Las sias larmas èn per mè la pi sira garanzeia. Varda Aser, ia va fatg far en nov vistgia a tè per chesta festa. Jabel vò per el. Te Camillus vò e cloma tots igls servaints: Te Laban fò neir igls musicants, ed ia vign giu tar igls giasts per purtar ad els la legrevla nova. (Jabel, Camillus, Laban ed Eleazar von).

Aser (suonda els varsacants pass e sa ferma). Tgé va ia fatg? Ia va damai ma laschea surplidar e va ampurmess de star, schi bagn tg'ia va do igl mies pled a Mamuka. — Rastar a Lidda. — Partgé contristar chel venerabel tgea grisch. Tgé fortuna savess ia spitgier, sch'ia partiss culla smaladicziung de mies

bab? E tuttegnà sung ia sto flevel — e Mamuka; tgé vign Mamuka a deir? El sò deir, tgé tg' el vot. Ia va ossa ampurmess de star a Lidda, e vi mintigneir igl mies pled. Chesta notg u segl pi tard dumang parta el, ed è el en' eda ord igls mies igls, schi sung ia rusasevel. Ma i ancrecha a mè zont fitg de perder en tal schi bun amei.

7. Scena.

Aser e Jona.

Jona. Signour Aser, ia va d'admetter a vous en saleid da part de Mamuka. El è sto cò ed ò do a mè chest biglet culla supplica de rametter chel pi spert pussebel ainten igls voss mangs.

Aser. Chel biglet ed igl sies saleid gidan navot plé.

Jona. Cu dumai?

Aser. Mies bab ò ruia, bargia e supplitgia schidei

Jona. Cu? Tgé schez? Egl propa veir?

Aser. Nous lagn dantant vurdar, tgé tgi Mamuka screiva (ligia). „Ins ò ordino ena scongiuraziung ancunter tè. Dò bagn adatg! Camillus è igl ties träditour. La gastareia è en anschign u ena trapla. Accepteschas te chella, schi vignst te vandia scu slav a Laban. Nous spitgagn tè chesta seira agl lia solit. Ta ragordat, tgi te ast angiro: ameis anfignen la mort.

Mamuka.“

Jona. La tgosa è seriousa, signour patrung.

Aser. Gl'è veir, ia va giro a Mamuka, a Zekur ed ad Arfanez.

Jona. Stupent! Ed ossa lez vous romper igl angiramaint?

Aser. Aber meis bab

Jona. Ed eir sotsour scu unfrenda d'en tradimaint? Neir vandia a Laban?

Aser. Ia va ampurmess a mies bab — chegl vot deir, ia va betg veiramaintg ampurmess; igl mies flevel cor ò tradia mè, ed ossa

Jona. Ed ossa stuez vous az resolver. U tgi nous ischan omens, u tgi nous ischan mattatschs. Igl taimp è urgent. Mintga retard pudess esser fatal. Carazzez vous la libertad e la veira

fortuna, sch'ègl ossa betg las ouras de patertger veanò. — Alla finala è Babilonia betg ôr digl mond. Plaigl, schi stainsa nous lò; plaigl betg, schi cunaschainsa nous la veia de turnar a tgesa. La vossa tgesa paterna stat cò eira. Chella fui betg. Ma schi vous laschez ossa parteir la caravana e cun chella la cumpagneia de tals schi bungs e tgers ameis, schi vignigl mai plé a sa por-scher ena sumiglianta, favorevla occasiung.

Aser. Te taintas mè Jona. Te fast baluccar igls mies pro-pests. O, ia sung tot agito e confus.

Jona. Tatlè, signour Aser!

Aser. Lascha mè cun pôss! Er te turmaintas mè.

Jona. Ia tschantsch per voss bagn.

Aser. Tgé, per mies bagn? Canoschas te er mies bagn?

Jona. De parteir e chegl segl mument.

Aser. Parteir? E te cunsiglessas a mè de fugeir?

Jona. Mai plé de fugeir; ma per betg puspè incontrar incaps, convignigl ded eir zuppadamaintg ord tgesa, senacheigl tgi nign observa nous.

Aser. Na, oz part ia betg! Vò e dei a Mamuka, tg'ia seia impidia de far igl viada a Babilonia cun el.

Jona. Ja? Veh a mè, sch'ia ma preschantess sulet avant Mamuka! Nì! Nous lagn eir ansemen, lagn persvader el de spitgier culla partenza. Sch'el vot bagn a vous, schi vign el er a corresponder agl voss giavisch.

Aser. Ma igls mies am tschertgan alloura.

Jona. An ena mesoura ischans puspè anavos.

Aser. Aber schi (davos las collissas sunga la musica).

Jona. Igls musicants reivan. Dabôt! Sch'els ans traplan, schi vò igl noss plan an navot. Curasch, signour Aser! Nous giagn giu per chesta stgela giun curtgign.

Aser. Pover mè! Tgi cunsegli a mè. Ia vign; ma nous faschagn spert e turnagn. O, tg'ia vess mai — — — — — (Jona peglia Aser per en bratsch e teira chel siva el).

8. Scena.

Eleazar, Laban e Camillus, giasts e musicants.

Eleazar. Nì! Antrè, igls mies tgers ameis, tot alla bunga sainza saramonas! Cant bungs ischas vous stos d'acceptar la

mia invitaziung. Ia sung veiramaintg led e consolo d'aveir vous tots cò a meisa cun mè. Piglè plaz!

Laban. E noua è Aser?

Eleazar. Aser vign ad esser cun Jabel, igl cal teira aint ad el igl nov vistgia. Nous spitgagn cò segl rètg della festa.

Laban. Chella demonstraziung vign sainza dubi a purtar bungs fretgs.

Eleazar. Vous Raguel niz cò. Camillus, dei agl bung Gisep ded eir pi ansé lò lò, dasper Achior.

9. Scena.

Igls soura. Jabel (cugl vistgia ded Aser).

Jabel. Cò porta ia igl nov vistgia per Aser.

Eleazar. Ed Aser?

Jabel. È el betg cò?

Eleazar. Cu? Era el betg cun tè?

Laban. Nous vagn laschea el cò ainten chesta sala.

Eleazar. Noua vign el bagn ad esser ia?

Camillus. Ia vi eir a tschärtger el. (Camillus vò e turna).

Eleazar. Trest! Vò er te Jabel. Teira aint ad el igl nov vistgia e nì dabot! Nous savagn betg far spitgier pi dei igls noss giasts.

Jabel. (vò e turna).

Eleazar. Igl mies Dia, allontanescha digl ties serviaint ena nova disgraztga.

Laban. Prubabel ègl ena malancligentscha. El tschertga Jabel.

Eleazar. Viglia Dia, tgi seia ena malancligentscha, aber ia sung malruasevel. Tgi sò, tgé tg'el peglia anc a mang.

Camillus. Bab, bab, en pled! Aser è betg an tgesa,

Eleazar. Aser è betg an tgesa? Noua è el ia? (cloma dadot). Aser, igl mies Aser! (tots s'aproximeschan ad el.)

Camillus. Tgi sò, noua tg'el è ia? Ins ò via giond el giuador cun Jona.

Eleazar. Cun Jona? O, igl traditour digl mies fegl!

Jabel. Dus tgavals stavan parageas dasper la gena digl curtgign e cun chels

Laban. An tgé direcziung en els ias?

Camillus. Forsa cunter igl gôt?

Jabel. Gea, gist sen chel mang.

Eleazar. O, svanteira sur svanteira. Igl mies Aser è pèrs. O, ia disgraztgea bab! (bragia).

Laban. Pèrs, partgé?

Eleazar. Mamuka e Jona èn igls assassigns digl mies fegl. O, Dia digls mies babungs, e te ast betg impidia chegl? Na, na, ia vi betg ma lamentar ancunter tè, igl mies bung Dia. Te ast do a mè igl mies Aser, te ast piglia el a mè; igl ties nom seia ludo e banadia. (El sa metta an schanuglias e fò oraziung).

Laban. Pover amei!

Camillus. Carissim bab!

Eleazar (sa dulzond). Igl Signer ò inspiro curasch a mè. Nous lagn anc far en' amprova. I vign ad esser la davosa. Igls mies ameïs, pardunè, ia veva anvido vous per far festa cun mè, ed ossa ischas vous aspectatours della pi gronda dolour, pardunè a mè! Nussigner viglia banadeir vous tots e tgirar vous de sumigliantas disgraztgas. Camillus, Laban e Jabel, nous lagn eir. Ia canosch chel lia infam, noua tgi Mamuka tigna las sias conferenzas. Lò sung ia sir de cattar Aser. Ia vi tschartger el, pardunar ad el igl sies malfatg, e la forza della carezza paterna vign a triumfar. Igl mies cor dei chegl a mè. Nì cun mè! (tots von).

10. Scena.

(En plaz aint igl gôt scu aint igl I act).

Aser, Mamuka, Jona, Zekur, Arfanez ed oters ameïs.

(Avant tgi la tenda sa derva, saint'ins ena terribla risada).

Mamuka (beffagiond). Ha — ha! Volt puspè turnar anavos tagl vigl?

Aser. Angal parchegl tg'els spetgan sen mè, e parchegl tg'ia va ampurmess.

Mamuka. Te ast ampurmess a nous avant tgi a ties bab. Na, na, Aser bandunga betg nous (ambratscha Aser). Ma dei sinceramaintg, ò igl vigl paea te?

Aser. Chindesch mella talents d'or creschan betg sen las ttaglia.

Mamuka. Ma te duevas far dar en credit sella banca de Joppe. Lò ò ties bab deponia en mez milliung.

Aser. Sa bagn! Ma chels deis ègl sto ena cuntinuada battaglia.

Mamuka. Ma igls daners vignan, crei a mè; nous tarmatagn Jona tar ties bab culla declaranza, tg' el duess anc chesta notg tarmetter igls daners, dantant tignainsa nous igl noss banchett an tgesa de Zekur. La gastareia è samtgeda, e zvar survignst te cò ensatgé pi delicat tgi las boglias e masteiras d'Eleazar.

Zekur. Viva Aser!

Aser. Viva Mamuka ed igls mies miglers ameis e manaders tras las burascas de chesta veta!

Totts. Viva, viva! (els reian e cantan).

Mamuka (vurdond anturn). Cò vign ensatgi. Ha, igl vigl.

11. Scena.

Aser, Mamuka, Jona, Zekur, Arfanez, Eleazar, Camillus, Laban e Jabel.

Eleazar. Igl mies fegl, igl mies fegl! Noua ist te? Partgé ist te fugia?

Mamuka. Tgi ist te? Tge volt te cò? Te vigl angurnia!

Eleazar. Ia, tgi tg' ia sung? Pitost less ia dumandar a tè, tgi tgi te ist, te tg' angolas a mè igl mies Aser e mettas ainten la pi gronda consternaziung en pover bab de familia.

Mamuka. Nign ò angulo Aser. El vign cun nous, parchegl tg' el vot neir. El è liber e sò far chegl, tg' el vot. En tirang è chel, tgi vot impideir en gioven maioren de far la sia fortuna.

Laban. Ena bela libertad predgias te Mamuka, ena libertad, scu chegl tgi Luzifèr ò pradghea agls anghels an parveis, e scu la zerp ò pradghea ad Eva.

Eleazar. La tia iglida, igl ties tschantscher, igls ties giests fon a mè sgarschour. Tgé disgraztga per Aser e per l' antira familia, tgi te ist nia an nossa tgesa. Aser! Aser turna po anavos, schidei scu gl'è taimp, turna ainten la bratscha de ties bab, schigliò vast te ancunter alla tia ruigna.

Aser. Ia vign a Babilonia, e navot è plé agl cass de tigneir mè anavos.

Mamuka. Bravo! Bravo Aser! Te ast raspondia an andretg sen las insultas, tgi ties bab e Laban òn sa lubia ancunter mè.

Eleazar. (vo encunter Aser e vot ambratscher el). Aser, Aser! Vegias giò compassiung cugl ties vigl bab.

Aser (sa dosta e sa lascha betg ambratscher). Gl'è ossa mengia tard. Tarmetta a mè igls mies chindesch mella talents d'or. Ia vi la mia ierta.

Eleazar. Ia vi tarmetter à tè tot; ma ratscheva anc digl ties combriia bab igl davos bitsch. (El vot danovamaintg ambratscher Aser).

Aser. Gl'è adumbatten. Te survantschas betg plé mè. Vò davent! (sa statgond dagl bab, dat el a chel en stompel, tg'el croda per tera). Veh a mè! Tgé va ia pomai fatg! (Mamuka ed igls sies ameis reian).

Camillus. O sgarschevel!

Laban. O te mal gartagea fegl!

Eleazar (leva sé cun fadeia, gido da Laban e Camillus). Uscheia tratteschas te ties bab? Na, chegl spitgiva ia betg da tè. Vò, vò cugls ties tgers ameis. Vò! Igl ties vigl bab smaladescha betg tè. Na, Nussigner tgira mè d'en tal act; ma igls mies mangs sa ia er betg dulzar per banadeir tè. Igl Dia d'Israel vign a far vandetga per mè; ia per mamez pardung a tè.

(La tenda croda).

III. Act.

Babilonia.

1. Scena.

Aser ed en sclav.

Aser (antrescha tot altero). Sclav, vò e cloma segl mument Mamuka!

Sclav. Mamuka? Chel è passo avant pacs muments cò dasperas vé.

Aser. Ia sung sasa de correr per chel martgea anturn. Tot, tgi tg'ia dumond, dei: Mamuka era betg dadei cò; gist ossa va ia via el! Vò e tschertga el! Dei, tg'ia spetga cò sen el.

Sclav. Ha! Vous vez prubabel puspè giuia totta notg.

Aser (irito). Tschantscha betg de gi, schiglio survignas te la bastunada. Fò dabòt e vò per Mamuka!

Sclav. Per tscherts ranvers gess ia betg en pass; ma per en feigl pèrs, scu chegl tgi vous ischas, ma laschess ia bastunar disch gedas an dé. (Tar sasez). Chel ò ensatgè serious ved sasez (vò).

Aser (sa tschantond sen ena soptga). Fegl pèrs, gea feigl pèrs, giuider, bavader, sfarlatader! Tgi vign bagn a liberar mè ôr da chest abiss. E schi Mamuka s'interassescha betg per mè? O, alloura sung ia pèrs, pèrs sainza remischung. O, Mamuka! Te ist per mè en misteri; plé tg'ia stebtg té, e manc tg'ia canosch tè. Gugent fugiss ia da tè; ma ena forza zuppada rainta mè ved tè. Ia odiesch ed abominesch tè, e tuttegna ma fatsch ia igl ties sclav. En mument ist te bung e generous, e l'oter mument ist te en crudevel tirang. O, sch'ia vess mai cunaschia tè!

2. Scena.

Aser, Zekur ed Arfanez, pi tard Mamuka.

Zekur. B-s-s-s-t, varda lò, noua tg'el è.

Arfanez. Igl noss amei partratga siva las bunas fatschendas, tg'el ò fatg.

Zekur. Bunas fatschendas! — El ò pèrs igl davos centim digls sies 15 mella talents.

Arfanez (riond). Ha, nous vagn splimo el scu en pulschagn, tg'è gist cuo ôr.

Zekur. El è tot verd della rabgia.

Arfanez. E della fom . . . ha, ha!

Aser (observond igls sies dus ameis.) Zekur, Arfanez.

Zekur. Tgè volt te?

Aser. Vez betg via Màmuka?

Arfanez. Jerseira va ia via el.

Aser. Ma da pac mument er'èl cò allas termas.

Arfanez. Te vast an errour, tger amei; Mamuka è partia chesta notg da Babilonia.

Aser. Partia?

Arfanez. Ed è ia a Stesifonza.

Aser. Veh a mè! El è partia. Savez vous chegl per franc?

Arfanez. Ia mez va via giond el ôr della porta d'Alexander. El era a tgavagl.

Aser. Pussebel? Ia sung damai ruino.

Zekur. Ruino? Partgé? Ast te da basigns de Mamuka per far la tia furtegnà?

Aser. Na, per la mia furtegnà fissigl sto migler, tg'ia vess mai cunaschia el; ma segl punct, tg'ia ma catt oss, sa ia betg esser sainza el Nous vagn tscherts affars ansemen.

Arfanez. Agl fegl d'Eleazar manchigl betg ameis; tschents sast te veir.

Aser. Ameis, gea, bels ameis. Dei traditours e betg ameis. Cura tg'ia sung nia da Lidda, currivan tots siva mè, parchegl tg'els vasevan, tg'ia veva daners ed era generous; ma ossa, tgi angiona mè, tgi angola da mè, tgi rei ôr e fò beffas cun mè.

Zekur. Chegl è adegna usché, disgraztgea Ebrear. Chels tgi faschevan là curt a tè all'abundanza, fuian tè scu en leprous an taimp de misergia.

Arfanez. Pacs ameis, e sa fidar de nign!

Zekur. Schigliò ins perdigl daners ed onour.

Aser. Stupents ed exellents cunsegls, ma en po mengia tard, igls mies ameis. Vous vessas savia dar chels a mè, cura tgi vous nivas tar las mias gastareias. Ossa sa ia pac tgé far cun chels. Lez vous sa mussar scu veirs ameis e betg angal scu cunsigliers?

Zekur. Nous tgapign tè. Te ast antras la tia schlascheda veta sfarlato igls ties daners, ed ossa duessan nous gidar tè ord la boglia.

Arfanez. Ast forsa basigns d'ensatgé?

Zekur. Tschantscha, tger amei!

Aser. Basigns — atgnamaintg betg; partgé ia spètg sen ena gronda somma daners, tgi duess chels deis rivar; ma schi vous savessas amprestar a mè pigl mument tschuncanta sichels?

Arfanez. E tgé volt te far cun chels?

Aser. Igl mies cor am dei, tg'ia savess cun chels guda-
gner igl amprem prema ainten la lottereia. Anfignen ossa è la
fortuna stada cuntrara a mè; ma dacodanvé vign ella ad esser
a mè favorevla.

Arfanez. Nous lagn sperar, ed ia auguresch chegl a tè da
tot cor. Anzi er ia saint, scu igl vent della fortuna zoffa an-
cunter mè. Tgé manegias Zekur?

Zekur. Er ia saint chel madem vent.

Arfanez. Bagn damai, schi lainsa nous far en gi. Sen
bungsaveir Aser!

Zekur. E fò en'eda giudezza.

Arfanez. E ta pertgirat digls ameis! (vò).

Zekur. Buna fortuna! (vò).

Aser (sulet). Ha! Igls valanavot! Els sneian a mè tschun-
canta sichels, siva tg'els òn laguto mellas e mellas da mè. Chels
malangraztgevels. Gea, els fon anc beffas cun mè. Er Mamuka
bandunga mè agl mument digl pi grond basigns. (Mamuka an-
trescha sainza esser observo d'Aser). Tar tgi duess ia ma volver? Igls
ameis fuian e fon spiras beffas cun mè; igls creditours èn a mè
segl des. Ia sung ruino; ia sung pèrs. (observond Mamuka). Te
cò? Eras betg partia?

Mamuka (cun iglida sprezzonta), Aha! Ist cò?

Aser. Pir mengia, e zvar an l'extrema misergia.

Mamuka. Chegl legra mè.

Aser. Ma te ist la mia speranza.

Mamuka (cun beffa). Betg adegna.

Aser. Mamuka, misericordia! Salva mè! Te sulet sast e
post far chegl.

Mamuka. Ia duess spindrar tè? Da tgé?

Aser. Dalla disonour, dagl abiss, an igl cal ia stung per
crudar.

Mamuka. Las solitas lamentaschungs d'en feagl pèrs; ia
sung oss sasa de tè.

Aser. Anc chesta geda. Angal chesta suletta geda anc dò
a mè disch minas, ed ia vi render a tè igl dobel, ia garantesch.

Mamuka. Te volt dar a mè ena garanzeia segl navot, tgi
te possedas. Forsa segl palaz de Sichem, tgi te ast pèrs ier tras
igl gi?

Aser. Sast te schon chegl?

Mamuka. Gea, ia sa er, tgi te possedas preschaintamaintg mianc en quattrin plé. Te ast lia far amprestar daners Achior, Belcana, Gaior e vaintg oters; ma tots vottan saveir navot de neir an agid ad en giuider, bavader e sfarlatader. Te, igl fegl d'Eleazar, ist davento en murdia. Te dumondas l'almosna, e chels, tgi òn laguto las tias retgezzas, at sneian ossa parfign ena butgeda d' pang.

Aser. Veir! Pir mengia veir!

Mamuka. Sainza tgesa e daners, persequito dagls ties creditours, ast te aint igl extrem basigs, parfign impegnia la vistgadeira, tgi te portas. Dumang vignigl a dumandar chella a tè, e te vignst a ta cattar niv sen la sulada de Babilonia, e sast tigneir vanal la tia pel, igls ties tgavels e la tia fom.

Aser. Te sast damai tot. Te canoschas l'antira extensiung della mia barvogna. Per amour de Dia, vea an agid a mè. Ia sa ma fidar sen nign plé oter tgi sen tè. Seias generous e liberescha mè dalla parpetna disonour e barvogna.

Mamuka. Ia? Tgè sa ia far per tè? Te ast giò en bab, tgi posseda milliungs. Tarmetta en pòt tar el, ed el vign at tarmetter plé, tgi chegl te dovras.

Aser. Ha, crudevel! Te fast anc beffas cun mè, siva tgi te ast rifo mè cun fozas ampurmischungs davent da mies bab?

Mamuka. Gidia! Peglia anavos chegl, tgi te ast detg!

Aser. E te mantigna chegl, tgi te ast ampurmess.

Mamuka. Te davaintas garmadi. O la svanteira betg anc migliuro igl ties losch character? Bagn damai, schi duess igl fist de Babilonia supleir chegl, tgi la misergia ò laschea mantger.

Aser. Pardunga ad en disgraztgea, e gida, gida mè!

Mamuka. Ia va giò fatg mengia bler per tè. Ia va adegna cunsiglia a tè la onestadat, la retratgadat, spargnousadat e la luvrousadat; ma te ast betg tedlo sen mè.

Aser. Tgè? Te raschungas de onestadat, de bunas admuniziungs e dutregnas, tgi te ast dò a mè? Tals plds duessan arder sen ties lefs.

Mamuka. Manegias te, tg'ia mapeglia aint per ena carogna d'en gidia, tgi dovra anc la bucca ancunter mè? Na! na! Schi tup è Mamuka betg. Vò alla maloura!

Aser. Na, na, betg bandunga mè!

Mamuka. E te insultescha betg plé mè!

Aser. Ia sung en pover ruino carstgang.

Mamuka (pigliond Aser per en bratsch). Confessa, tgi te vegias calumnia mè !

Aser. Ia confess.

Mamuka. Tg'ia vigia adegna musso a tè ded esser onest etc.

Aser. Gea, adegna.

Mamuka. Tgi te seias en malangraztgevel (sforza Aser de sa metter an schanuglias).

Aser. Pir mengia ! Ma te dò a mè daners ! Ia roi, ia scongiuresch tè ; dò a mè daners !

Mamuka. Ha, finalmaintg stast te losch gidia an schanuglias avant igls mies peis. Gl'è rivo igl dé, noua tgi te ta stor-schas avant mè scu en pover verm della tera. Sbassa igl ties tgea, te losch gidia ! Sbassa el anfignen giu sen la tera !

Aser (sbassa il tgea anfignen giumez). Tgé umiliaziung !

Mamuka. Ed ossa, tgi te ast aduro mè, fast te chegl, tg'ia vi, e tot scu ia vi. Ast tgapia ? Ed ia vi dar a tè daners, tant scu te volt. Ta dolza, suonda mè e te vignst a veir !

Aser (stat sé tot confus e suonda Mamuka).

3. Scena.

(An mez la tribuna ena statua de Molok).

Kurkan, Bleserib, (pi tard) Mamuka cun Aser.

Kurkan. Mamuka è sto cò ed ò fatg a saveir, tg'el magna oz tar nous en gioven gidia d'ena nobla tgesa de Lidda.

Bleserib. En gioven gidia ? Gl'è pac da sa fidar digls gidias.

Kurkan. Ma de Mamuka savainsa nous ans fidar. El ò gudagnea pi blers pigl cult de Molok, tgi tots igls oters agents. Antras el vignan antiras rotschas valarous e bels giovens an ches taimpel e portan las sias unfrendas a Molok e s'uneschian cugls fegls della glisch.

Bleserib. U migler detg — cugls fegls della stgiradetna.

Kurkan. Te sast, per nous è la glisch stgiradetna, e la stgiradetna è glisch. Ins stò tgapeir l'egn l'oter.

Mamuka (antrond cun Aser, tgi ò liia sé igls igls). Molok è la glisch.

Kurkan. Mort agls sies inameis !

Mamuka (manond per en mang Aser). Curasch! Anc en pèr pass, e nous ischan an igl lia.

Aser. Ma noua magnas te mè?

Mamuka (el peglia giu igl faziel).

Aser (sfruschond igls igls). Veh a mè! Noua sung ia? Tgé lia e tgé maletg è chegl?

Mamuka. Vegias nigna tema! Ia va detg a tè, tgi te stop-tgas avoir curasch. Anfignen adacò ast te er musso curasch avonda, ed ossa tgi nous ischan prest alla fegn della nossa interpresa

Aser. Ma ia tgapesch betg.

Mamuka. Ia vi explitgier a tè tot. Nous ischan cò ainten la mina d'or. Te dovrà deir angal en pled, e te survignas tant or, scu te volt.

Aser. Ma noua è chel or? Ia vei nign.

Mamuka. Spetga! Te ist anc en profan; ma an en pitschen mument vignst te a veir tot. Schon a Lidda va ia ampurmess a tè, tg'ia vigna a manar tè ainten la curt de Salmanasser, noua tgi vigna betg a mantger a tè onours, plascheirs e tot chegl, tgi fò ventirevla la veta digl carstgang.

Aser. Ma te ist betg sto da pled.

Mamuka. Parchegl tgi te, ni criv, ni cotg gidia, ist adegna sto stino e cuntrara agl mies vuleir. Ma damai tgi la disgraztga ò ossa fatg far tè giudezza, schi sung ia agl cass de satisfar agls ties giavischs. Te sast finalmaintg antrar ainten la curt digl rètg e seser a meisa cun el. Ma ins reiva betg ainten igl palaz sainza passar per chest lia. Chegl è la veia, tgi magna tar re-tgezza, dignitads ed onours. Da cò ins partigl u grond u mort.

Aser. Te fast a mè tema e sgarschour.

Mamuka. Stò ferm! Te ist aint igl sanctuari de Molok. Igls suandaders de Molok èn igls fegls della glisch. Tot chegl, tgi circumdescha tè, è glisch. Plé tgi te t'aproximeschas a Molok, e plé tgi te suondas alla glisch. La veia è lunga. Set tschertgels illuminos inditgeschan las staziungs. Te ta cattas alla fegn digl ampren tschertgel illumino; surpassa chel cun franchezza e curascha virila, e per paia survignas te or an abundanza. Igl sagond tschertgel è legreia, igl terz sabientscha, igl cart libertad, igl chint, igl seisavel ed igl setavel vignst a canoscher pi tard. Chels èn nontgapibels pigl antaletg d'en profan.

Aser. Tgé ins dumondigl damai da mè?

Mamuka. Ad interim silenci ed obadentscha. Ist pront d'obadeir?

Aser. A tgi? Cu?

Mamuka. Volvat ancunter la levada, danonder la glisch vign. (El volva el). Uscheia; betg trembla, schi te volt betg neir tignia per en tamaletg. (Davos las collissas vign sagiatto dus murters, e siva ins saintigl scadanar cadagnas).

Aser. Tgé è chegl?

Mamuka. Navot. Chegl è Molok, tgi passa dasperas vé. Mettat an schanuglias ed adorescha el.

Aser. Adorar? Tgi?

Mamuka. Nignas saramonas! U tgi te adoreschas Molok, u tg' el patta igl tgametg aint igl tgea a tè. (Ins santa ena nova ramour davos las collissas, accompagneda d'ena glisch bengalica). Ast via chel artg? Chegl è ena strola de Molok, ena bun' anzagna. El lubescha a tè de passar sur igl amprenm tschertgel ôr.

Aser. Ma ia vi saveir igl amprenm, tgé tg' ins giavischa da mè!

Mamuka. La tia resistenza gida navot. Aser, te ist betg plé liber. Varda, cò s'aproximeschan giò igls dus candaliers da fer.

4. Scena.

Kurkan e Bleserib (cun dus candaliers), **Mamuka ed Aser.** (Davos las collissas ins saintigl igl cor viril, tgi canta coral).

Molok, Molok, la ti pussanza
Vulainsa tots nous oz ludar.
O, digls mortals doltscha speranza,
Per tot ties lod dess resunar.

Kurkan. Profan! — Cò stast te segl our digl amprenm tschertgel. Avant tgi far igl pass fatal, saptgas, tgi mintga tradimaint vign cò paea cugl sanc. — Cloma ossa cun ota vouch. Viva la glisch!

Aser (tramblond). Viva la glisch!

Kurkan. Viva la libertad!

Aser. Viva la libertad! Ja siv.

Kurkan. Viva Molok!

Aser. Tgi è Molok!

Mamuka. Smaladicziung! Te disturbeschas igl ritus e stgiraintas la glisch.

Aser. Ma ia vi saveir, tgi tgi Molok è, avant tgi salidar el.

Mamuka. Obadescha, u tg'ia sfratg ansemen tè.

Kurkan. Curascha profan! Cò, peglia chel antschains.

Aser. Tgé duess ia far cun chegl?

Kurkan. Chel duessas te arder segl altar de Molok.

Aser. Ja sa betg, tgi tgi Molok è, ed ard er nign antschains. Laschè mè an libertad! Manè mè an l'aria; partgé ia stansch cò; ma noua vez mano mè? Uscheia ast te angano mè, Mamuka!

5. Scena.

Zekur, Arfanez, Kurkan, Blesserib, Mamuka ed Aser.

Zekur (da bass). Co è el, gea cò è el. El trembla scu en pultrung.

Arfanez. Curasch, Aser! Nous ischan cò, igls ties ameis.

Kurkan. La praschentscha de dus ameis duess inspirar curasch a tè. Zekur ed Arfanez èn giò passos sur igl cart tschertgel ôr.

Aser. Ma ia na vi passar nigns tschertgels. Ja vi bandunar chest lia.

Kurkan. Vous vez da far navot oter, tgi metter chest antschains segl altar de Molok, ed igl ritus è fitto.

Aser. Na, na, chegl vign ia mai a far. (Ins sainta en star-mantous fracasch davos las collisas.)

Mamuka (saglione an mez). Laschè star el, ameis! Molok ò tschantschea; el è en misirabel carstgang. — Molok sò navot, tgé far cun el. Basta, el è betg dègn de star an nossa cumpagneia. El prefarescha igls sies dabets e vot far amiceztga cullas cadagnas e cugl bastung digls sclavs. El è smaladia da Molok.

Tots. Smaladia da Molok! (Igl cor rapetta an profond bass). Smaladia da Molok!

Mamuka. Ia va fatg per el chegl, tg' ia va savia far scu amei. Ossa mareta el de neir sutarro veiv cò an chest lia sot igls peis de Molok.

Aser (sa metta an schanuglias). Misericordia ! Misericordia !

Mamuka. Na, el duess veiver e purtar duront la sia antira veta la barvogna. He ! Liè ad el igls igls e manèl anavos ainten la stgiradetna. (Zekur ed Arfanez fon scu Mamuka ò cumando.)

Bleserib. Ma avant duess el anc survagneir la memoria, tg' ins dat agl valanavot.

Kurkun. Gea, chegl è gist e duevel.

Mamuka. Umbreivas de Molok ! (dus sclavs reivan armos cun fists). A vous confeida ia chest misirabel. Tratèl cull' usitada buntad e mievladat e mussè ad el, tgé tgi chegl vot deir, disturbar igl ritus digl Dia della glisch.

Aser. Misericordia, misericordia ! (ins sainta puspè ena terribla canera davos las collissas. Igls sclavs peglian e leian Aser e dantant, tg'els antschevan a fraslar el, croda la tenda.)

IV. Act.

(La collissas represchaintan ena campagna cun portgs.)

1. Scena.

Aser (sulet).

(Sesa malvistgia, tot an scrottas, cun en fist de portger e meditescha; davos las collissas saint ins sunar la tibia).

Aser. Pover mè ! Bela è la dumang. Igls utschels cantan lod agl stgafeider. Giù digls ots resunga la tibia. Rienta è la prada; tot anveida tar legreia; ma cò aint davainz an mies intern ègl stgira, amara e tresta notg. La legreia della nateira am rompa igl cor Ah, taschè, taschè, vous pitschnas createiras e vegias segl manc vous compassiung cun en pover disgraztgea ! Nign tedla sen mè. Ia sung igl mender de tots car-

stgangs, agregea ad ena muntanera de portgs, gea anc mender tgi chels. Chels son segl manc dustar la fom ord igls sies begls; ma a mè lubescha igl crudevel patrung mianc de dustar la mia fom cun la vivonda digls salvanours. La campagna anturn ed anturn è sbluttada de iots fretgs. La tèra è sitga e deira, ed igl cor digls carstgangs è anc pi deir tgi la tera. — Els tots èn tirangs, tots èn tighers. *Cants serviants òn pang an abundanza an tgesa de mies bab, ed ia mór cò dalla fom.* Ma ia va merito chegl. Ia va banduno en bab e va catto en patrung. O, tgé midada! Tgé barat! Ah, Aser, te ast tschartgea la libertad Ma sung ia la colpa, ia? Tgi ò tradia mè? Tgi ò assassino mè? Sur ded el, gea, sur de Mamuka vigna la smaladicziung. El è la colpa della mia disgraztga.

2. Scena.

Aser, Mamuka vistgia da murdia cun barba lunga. (Aser croda an svanimaint, observond igl murdia.)

Mamuka (s'aproximond ad Aser e scassond el levamaintg.) Giovenet, giovenet, tgé manchigl? Tgé vez? Curasch, ia sung cò.

Aser (sa dasdond.) Tgi ischas vous? (Leva an peis.)

Mamuka. Ia sung en pover disgraztgea, tgi vò da vischnanca an vischnanca tschartgond l'almosna. Passond siva ôr, va ia catto vous cò sainza pled. Ia va piglia malputgea da vous

Aser. Ia angraztg, bun om. Vous assistiz a mè; ia sung damai betg banduno da tots?

Mamuka. Sch'ia vess ensatgé, schi less ia gugent parteir cun vous; ma ia va mianc ena butgeda d' pang plé.

Aser. Ia angraztg. Igl mies pang è ossa larmas.

Mamuka. Ia tgapesch. Vous ischas disgraztgea. Tresta è vossa schort, pover gioven.

Aser. Sch'ia savess ma resolver de far en pass, sch'ia vess la forza.

Mamuka. Tgé pass? Forsa da turnar a tgesa? Satgirè bagn d'en tal pass, tger gioven. Chegl fiss la pi gronda tupadat, tgi vous savessas far. Voss frar niss a trattar vous scu igl mender famegl. El niss a metter vous sot igls sies peis. Voss bab,

chel vign ad esser mort dall'ancreschadetna; e sch'el viviss anc, niss el a metter vous an parschung per veta duranta e lascher smarscheir vous veiv. Tadle, bung gioven, ia va cò ena masdegna per vous. Ia veva cumpro chella per mè, cartond ded esser igl pi disgraztgea carstgang digl mond; ma vasond, tgi vous ischas anc pi disgraztgea, schi vi ia ceder chella a vous. (El piglia ord gagliofa ena scatla).

Aser. E chegl or?

Mamuka. Na, igl mies unfant, chegl è migler tgi or. (El peglia ord la scatla ena clochetta), Peglia chesta clochetta cun nectar! Ast te bavia chel, schi saintas te nigna fom e nigna misergia plé.

Aser. Tgè è chegl? (El peglia la clochetta).

Mamuka (an confidenza). Chegl è en ferm teissa.

Aser (cun orour). Teissa? Te volt, tg'ia peglia teissa? Tg'ia mazza mamez?

Mamuka. Chegl è igl davos confiart digls mortals . . . , . . Gl'è tuttegna miglier de mureir uscheia, tgi dar sé plang sia igl sies spirt, mordragea e tiraniso dalla fom.

Aser. E creist te forse, tg'ia saptga betg purtar la mia svanteira? Misirabel vigliurd! Te simuleschas amiceztga e cunseglias a mè en tal delict, en mazzamaint de mamez?

Mamuka. Ia manetg bagn cun vous.

Aser. Varda, tgi te vignas davent da cò!

Mamuka. Te pattas davent la tia furtegn.

Aser. Teissa duess esser la mia furtegn.

Mamuka (sfurzond Aser de beber). Peglia e beva spert en schluc, e tot è vantschia.

Aser. Misirabel! Varda, tgé tg'ia fatsch cun la tia clochetta. (El patta la clochetta sen Mamuka).

Mamuka (clamond dadot). Smaladicziung! (dantant lasch'el crudar igl mantel e la barba e sa dat de canoscher).

Aser (dat en sbritg). Mamuka!

Mamuka (sbrigiond). Te ast victoriso. Abak — kik — orlok — abak! Mora te slav d'Abunakir, ma ampren da canoscher Mamuka! (Mamuka fui. Davos las collissas vign sagiatto spert catter murters. Dantant saint'ins la vouch sbrigionta de Mamuka, ed en terribel fracasch inditgescha, tgi Mamuka seia descendia agl anfiern).

Aser (tamento). Sgarschevel! Mamuka igl veritabel satan! Ed ia igl sies amei. Cun el sung ia fugia davent da tgesa; fugia d'en bab, tgi carezzava mè schi zont. Igl mies Dia! Igl

mies Dia! Tgè va ia pomai fatg? Cu sa ia bagn angraztger a tè avonda, tgi te ast libero mè ord las sias starmantousas greflas? Cant bung, cant infinitamaintg bung ist te sto ancunter mè pover putgant! (el sa metta an schanuglias e stat en mument meditond). Ia sung decidia. Chel infam Mamuka ò scunsiglia a mè de turnar a tgesa. Chegl è ena anzagna, tg'ia duess turnar anavos tar mies bab. Curascha Aser! Dia vign a dar a mè la forza lotiers. Ia vi eir tar mies bab, vi ma metter an schanuglias avant el e deir: „Bab, ia va fatg putgea ancunter igl tschiel ed ancunter tè. Ia sung betg dègn de neir numno igl ties fegl; peglia sé mè scu igl pi davos digls ties serviaints“. (El sa dolza. Davos las collissas cantan las giovnas treis strofas della canzung digl fegl pèrs).

(La tenda croda).

V. Act.

(Tgesa d'Eleazar).

1. Scena.

Eleazar e Camillus.

Camillus. Vous vez clamò mè, tger bab.

Eleazar. Igl Signer seia cun tè, igl mies bung Camillus. Ia va ena legrevla nova.

Camillus. E chegl fiss?

Eleazar. Igl noss Aser

Camillus. Tgè — Aser

Eleazar. Igl noss Aser è sen veia per turnar a tgesa. An curt nignsa nous a veir el.

Camillus. Chegl è la tia solita illusiung.

Eleazar. Na chest'eda ègl nigna illusiung. Ia va en tal presentimaint, tg'el turna, tg'ia tign quasi per ena revelaziung divina.

Camillus. Per rastar en'eda daplé angano.

Eleazar. Na, oz ègl nign angionamaint. Igl mies cor dei chegl a mè. Nussigner tedla sen las oraziungs digls umans.

Camillus. Te ast ossa ruia duront treis onns

Eleazar. Gea, e las larmas òn debliia la mia vaseida. Ia spèr fermamaintg, tgi Dia vigna ad exaudeir mè; anzi ia crei, tg'el vegia schon exaudia mè.

Camillus. Partgé damai?

Eleazar. Ier seira, va ia via chel gioven ester.

Camillus. Ed ast cartia, tgi seia Aser, ed era betg

Eleazar. Sfratgea dalla dolour, va ia betg pudia tschanar e sung ia an mia tgombra; ma er la sèn veva banduno mè. Alloura sung ia ma mess an schanuglias e va fatg oraziung pi ferventamaintg tgi mai. La mia fidanza carschiva da mang an mang. Siva mesanotg, vé ancunter la dumang, sung ia ma durmanto aint, ma cun ena pasch anc mai experimentada. Chesta dumang sung ia ma dasdo cuntaint e led e talmaintg sir, tgi la mia oraziung seia exaudeida da Dia, tg'ia tamess de fallar, sch'ia dubitess anc.

Camillus. Ia crei, tgi l'oraziung d'en bab seia amparnevla a Dia — ma

Eleazar. Nign ma, igl mies fegl, crei er te. Te stost creir chest'eda e betg dubitar ved la totpussanza divina.

Camillus. Bung, ia crei damai

Eleazar. Uscheia fast plascheir a mè. Pianavant varda, tgé bela combinaziung! Te sast, tgi Laban turna oz da Babilonia. Igl currier ò relato, tg'el seia rivo ier a Sebbeth; da Sebbeth anfign Lidda ègl en dé viada; parchegl vign el a rivar oz sainza fallar, ed el vign a purtar bunas novas. Chegl è la mia ferma persvasiung.

Camillus. Ia tem, tgi Laban seia er betg sto pi fortune tg'igls oters curriers. Cants vainsa nous bagn tarmes, ma tot è sto adumbatten.

Eleazar. Ma Laban porta franc e sir novas. El ò siramaintg betg pusso, anfignen tg'el ò betg gia catto e tschantschea cun Aser.

Camillus. Seigl; ma a mè parigl, tgi Aser vess sez pudia dar novas, noua tg'el sa catta, e scu tgi geia. Damai tg'el ò betg fatg chegl, schi pudainsa nous concluder, tg'el vegia pèrs totta carezza per nous.

Eleazar. Ma ia va betg pèrs la carezza per el. Aser è mies fegl.

Camillus. Er ia sung ties fegl.

Eleazar. E parchegl carezz ia tots dus scu la puppa digls mies igls.

Camillus. E tuttegna ins schessigl, tgi te dessas la prefa-rentscha a chel, tgi ò banduno la tgesa paterna e tgi ò musso ancunter tè la pi neira malagraztgevladat, dantant tg'ia serv a tè schon tants onns e na va mai surpasso igls ties cumonds.

Eleazar. Igl mies fegl, te ist adegna cun mè, e tot chegl, tg'ia va, è tia. Ma Aser, pover Aser! Tgi sò, cant tgi chel ò stuia sufreir dagliunsch de sies bab. Te tgapeschas betg, tgé tgi la carezza d'en bab è. Saptgas, tgi Dia ò furmo igl cor d'en bab siva igl sies agen cor, Dia, igl cal stenda ôr la sia bratscha per ambratscher igl putgant e tgi pardunga a chel, sch'el è anriglo, tots igls sies putgeas.

Camillus. Ia tgapesch ed adoresch la buntad de Dia

Eleazar. Ia sung ma tignia sé mengia dei. Camillus suonda mè! Nous lagn eir sen la terrassa. Tgi sò

Camillus. Ma bung bab, cantas ouras ist te giò sto sen chella terrassa ed ist mintg'eda turno angiu cun pi gronda dolour.

2. Scena.

Eleazar, Camillus e Jabel.

Jabel (antrond cun furtegn.) Signour! Signour!

Eleazar. Tgé ègl? .

Jabel. Ins ò via gnond Laban. El duess schon esser damanevel digl ischia grond.

Eleazar. Laban? Veà, Camillus, nous lagn eir ancunter ad el. El porta siramaintg bunas novas.

Camillus. Nous lagn sperar.

Eleazar. Jabel, vò dabòt pigl mies mantel.

Camillus. Ma bab, te ist flevel. Spetga cò. Ja vi eir sulet.

Jabel (porta igl mantel e gida trer aint chel.) Scheia.

Eleazar. Na, na, er ia vign. Ja va nign pôss, anfignen tg'ia va betg santia las novas, tg'el porta.

Jabel. O, el è schon cò. Ja saint la sia vouch.

Eleazar. Schon cò? (el corra ancunter Laban.)

3. Scena.

Camillus, Eleazar, Jabel e Laban.

Eleazar. O, Laban! Tger Laban!

Laban. Tger Eleazar, igl Signer seia cun tè! (s'ambratschan.)

Camillus. Seias bagn nia, Laban!

Eleazar. Ed ossa rachinta, dei, tgé novas ast ded Aser? E el veiv? Cu vògl cun el?

Laban. En mument pazentga, ed ia vi rachintar tot; ma oravant ègl necessara, tg'ia

Eleazar. Ma ansomma, ast te via el? Ast tschantschea cun el? Dei a mè tot, bung e schlet! Zuppainta navot a mè, tger Laban!

Laban. Bung, ia vi deir tot. Pac, gea, fitg pac va ia pudia intervignair a Babilonia sur ded Aser.

Eleazar. Ma ensatgé segl manc.

Laban. Bagn, tgi seia sto en gioven Ebrear a Babilonia ansemen cun en amei; ma nign ò savia deir igl nom.

Eleazar. E chel gioven?

Laban. Siva ensatgé taimp vegia ins betg via plé el. El mantgeva, noua tg'el veva, scu i para, sa depurto pac bagn. Pardunga a mè Eleazar! Te ast lia, tg'ia scheia tot.

Eleazar. Amei, dei a mè tot, scu gl'è; ia sung a tè angraztgevel persiva.

Laban. Chel gioven, tgi pò manivel esser en oter tgi Aser, essend tgi a Babilonia vignan blers vagabonds, chel gioven vegia tras igl gi pèrs la sia antira facultad.

Eleazar. Chegl è el! Chegl è el!

Laban. El vegia sa laschea surmanar da foz ameis, igls cals òn sblutto el tottalmaintg.

Eleazar. Chegl è Aser! Chegl è Aser!

Laban. Tot anetgamaintg seia el scomparia da Babilonia, e siva vegia ins mai santia plé ensatgé ded el.

Eleazar. Ed ast te betg dumando siva.

Laban. Ja va fatg, tgé tg'ia va savia; ma tgi pò saveir sen tgé mang, tg'el ò savglioct. Gl'è betg da supponer, tg'el seia sa farmo an Caldea; partgé lò rigiva gl'on passò en star-mantous fomaz. Ja va er tschantschea cun parsungas de Canara, de Sitaca, d'Opis e de Borsippa e dumando, schi saptgan betg novas d'en gioven Ebrear. Ja va do ad ellas ena clera discripziung della statura d'Aser, ma nign vot aveir via el. Pi blers andezas va ia pudia aveir da Jona; partgé d'en sclav Ebrear ègl nia detg a mè, tg'el vegia fatg la sia furtegna a Babilonia e seia mort.

Jabel. Jona mort?

Laban. El seia mort dalla dagotta.

Jabel. Tresta mort!

Laban. A Murus va ia santia, tg'en gioven Ebrear seia lò an sarvetsch tar en crudevel negoziant de portgs e tgira la muntanera de chel; ma chegl sò inpussebel esser Aser.

Eleazar. Pover Aser! Ma ast betg er santia, tg'el seia mort?

Laban. Ja vi zuppentar navot. Er chel raschina fò la cursa a Babilonia.

Eleazar. Chegl sò betg esser. El veiva, ed ia vign a veir el puspè.

Camillus. Fiss chegl veir!

Eleazar. El veiva, ed ia vign a veir el puspè. Chegl è la mia ferma speranza, chella pò nign piglier a mè. Dia ò salvo el.

Camillus. Ma Nussigner pudess forse er veir strufagea Aser per l'ingiuria, tgi el ò fatg a sies bab.

Eleazar. Ruschanagn betg plé de chegl. Sch'el ò fatg putgea, schi ò el siramaintg fatg panatenztga per siva. Ja sung led, tg'ia va betg smaladia el chella notg. Chel pled fatal è betg nia giu digls mies lefs, ed ia rancanosch la buntad de Dia, tgi ò an chel mument retignia mè, tg'ia va betg pronunztgia chel. Chegl lascha sperar mè ancunter totta speranza. Tgé va ia betg pitia siva la partenza ded Aser! (El bragia e vò.)

Laban (siva ena pòssa.) Pover amei! Ja vess mai cartia, siva schi lung taimp.

Camillus. Siva tgi Aser è partia da tgesa, ò el nigna pasch, nign pòss plé. La sia veta duront chels treis lungs onns e

stada en cuntinuo ruier, planscher e bargeir. Ja va tschartgea sen tottas modas de consolar el; ma tot è sto adumbatten.

Laban. Ma el spera ossa ancunter totta speranza. Ossa sò ins aveir nigna plé.

Camillus. Gea, per nous è svaneida totta speranza; ma per el betg. Chesta dumang era el sir de puspè veir Aser. Ja sung persvadia, tg' el è, schibagn las trestas novas tgi vous vez purto, puspè ia sen la terrassa — e varda an chella direcziung, danonder tg' el spetga igl return ded Aser.

4. Scena.

Camillus, Laban, Eleazar e Jabel.

Eleazar (clamond davos las colissas.) *Camillus! Camillus!*

Laban. Tgi è chegl?

Camillus. Mies bab!

Eleazar. *Camillus! Camillus! Veà dabòt!*

Camillus. Igl mies Dia, tgé ègl pomai davento.

Laban. Veà, lagn eir dabòt!

Camillus. Ja va detg, tgi la vusch vigna giu della terrassa.

Eleazar (antrescha cun furtegna.) El vign; el vign.

Laban. Tgi vign?

Eleazar. Aser vign! Aser igl mies fegl.

Camillus. Chegl pò betg esser.

Eleazar. Chest'eda è el. Nì, nì e vurdè!

Jabel. Gl'è en pover, en murdia.

Eleazar. Na, chest'eda ègl Aser e nign oter.

Camillus. Nous lagn damai eir a vurdar. Solits semas.

(Tots von.)

5. Scena.

Aser (betg dagliunsch della tgesa. El sa ferma e varda ancunter la tgesa digl bab.)

Finalmaintg sung ia rivo. Chest è la tgesa de mies bab. O, doltsch asil de pasch e pòss; en'eda sung ia fugia, ed ossa turna ia tar tè cun tal desideri. Ma igl ties aspect fò a mè

tema. Las mias forzas svaneschan. Ja va fatg en lung viada. Tgè strapatsch! Ed ossa, tg'ia sung rivo anfignen cò, ossa tg'ia va angal pacs pass plé da far, ossa manca a mè igl curasch Ja saint en mang, tgi stoscha mè anavos. Ja sa, tg'ia sung betg dègn ded eir an chella tgesa; ma noua duess ia eir? Duess ia turnar anavos? Na, na, pi gugent vi ia mureir. Igl mies Dia, vous ischas gist. Chesta campagna, chestas plantas ranfatschan a mè la mia neira malangraztgevladat. Cò va ia fatg igls mies complots cun Mamuka, chel misirabel traditour. Tgi sò, è igl mies bab anc an veta? Va ia forza tgavo ad el la fossa? Igl mies Dia, chegl sò betg esser. Na, el è betg mort, el veiva, partratga, planscha e bragia pigl sies fegl. Curasch Aser, anc chel davos tschancung anavant. Ma tgé vei ia? En om, en venerabel vigl. El vign cun furteгна ancunter a mè.

6. Scena.

Aser, Eleazar, Camillus, Laban e Jabel

(serviaints ed otras persungas.)

Eleazar (davos las collissas.) Igl mies fegl! Igl mies fegl!

Aser. Chegl è el! Chègl è el! Chegl è mies bab!

Eleazar. Igl mies Aser!

Aser. Igl mies Dia, asissta a mè. (El vò anavos varsacants pass.)

Eleazar (antrond cun furteгна.) Ah Aser! Ah, igl mies fegl!

Aser (sa metta an schanuglias.) Bab!

Eleazar (dolza sé ed ambratscha el.) Ist te, igl mies fegl!

Aser. *Bab, ia va fatg putgea* (el sa metta danovamaintg an schanuglias.)

Eleazar. Igl mies tger Aser!

Aser. *Ancunter igl tschiel ed ancunter tè.*

Eleazar. Raschunga betg plè da chegl, tger Aser! (Dolza sé el danovamaintg.)

Aser. *Ja sung betg dègn* (vot puspè sa metter an schanuglias.)

Eleazar. Avonda, tger Aser.

Aser. *De neir nummo*

Eleazar. Ja pardung a tè. Dia pardunga a tè, pover Aser. Tgè schlet vistgia!

Aser. *De neir nummo ties fegl.*

Eleazar. Vea cò sot igl mantel de ties bab. (El covra el cugl sies mantel.) Te Jabel e vovs tots purtè dabòt igl pi prezious vistgia e tirè aint chel ad el! Mittè igl anel an sies det e las sandalas ved igls sies peis! Mazzè igl pi grass vadel e maglè e faschè festa; partgé chest mies feigl era mort ed è restizo; el era pèrs ed è ossa puspè catto.

(La musica sunga. Las giovnas cantan las dus davosas strofas della canzung digl feigl pèrs. Dus mattatschas vistgidas ad alv portan sen la tribuna igl maletg digl bung pastour e plang-plang croda la tenda.)

